

Bemærkninger Domkirke kvarteret åbent hus august-september 2017

Åbent hus

4 eftermiddage i sensommeren 2017 var der åbent hus på Dom Caféen til en uformel snak med projektleder Jørgen Tryk Hansen. De fremmødte havde mulighed for at aflevere deres synspunkter om Domkirke kvarterets fremtid – du kan se bemærkningerne her.

Hvad er din drøm for Domkirke kvarteret – Hvordan vil du bruge området om 10 år?

- 1.** Min drøm er at der må være liv i Domkirke kvarteret også efter kl. 17. At området må hænge naturligt sammen med Nytorv og Borgvold og det øvrige Viborg. Om 10 år kommer jeg måske med rollator.
- 2.** At der kan skabes et smukt og rekreativt byrum i forbindelse med midtbyen, hvor man kan sidde i det grønne og chille og hvor der er forskellige arrangementer som lokker og får én til at komme her.
- 3.** Et sted at tage hen og hygge og se noget. Flere arrangementer.
- 4.** Man skal kunne fornemme stedets ånd og kultur.
- 5.** Nemt med P-pladser- Kan VUC inddrages. Gerne turist info. Grønt område med borde og bænke.
- 6.** Med turistinformation borde/bænke (grønt område), men P-pladser til os der er frivillige i Domcaféen.
- 8.** Flere events som tiltrækker folk, kunst, musik og teater.
- 9.** Evt. en ny tilbygning til Sognegården som turistkontor xxxx være???
- 10.** Som nu.
- 11.** På samme måde.
- 14.** Vi tager på udflugt hertil, og bruger eks. pop-up kultur og andre udstillinger. Vi nyder det grønne i byen – inkl. magnolien ved Erik & Margrethe.
- 15.** Forene det bestående med lidt nytænkning. Jævnligt som nu.
- 16.** Til den tid vil jeg være 90 år, så jeg ville nok foretrække, en plads med grønne træer og buske, bænke smukt arrangeret og ikke en stenørken.
- 17.** Kraftcenter for den gamle klassiske historie. Lad den gamle kunst fortælle historien,. Ikke bruge kunst som påklædningsdukke. Musik sang er med til at fortælle en vigtig del af den danske kultur. I området her skal være et natur – kultur-kunstnerisk og historisk der kan bindes sammen med religiøse Domkirke og klosteret.
- 18.** At den historiske sjæl og charme fastholdes. Fjern ikke de historiske elementer. Til at vise, hvordan en by, som har værnet om den historiske sjæl, byder på ophold og rundvisning.
- 20.** At det forbliver intakt som nu. Som historie og kr.doms lærer har jeg brugt området flittigt. Som privat person besøgt museet, kirken, sognegården, siddet og nydt området flere gange ugl. Alle udenbys gæster får samme tur.

Hvilke kvaliteter har Domkirkevarteret – Hvad er umisteligt og hvad kan vi ændre på? Hvorfor?

1. P-pladserne med mindre man bygger P-kælder i nærheden.
2. Smukke gamle bygninger og grønne områder.
3. Flot kirke, mange bænke og træer.
4. Atmosfæren.
5. De gamle bygninger. P-pladser til kirke og Sognegård.
6. Hyggeligt, historisk (de gamle bygninger).
8. Den gammeldags feel er vigtig, brosten bænke og gadelygter. Må gerne være nyt men skal føles gammelt.
9. Vi mangler en ny underjordisk parkering foran det gamle rådhus.
10. Ro midt i byen. Lidt større udvalg at spise men ikke flere steder.
11. Ro og stilhed.
12. Fint som det er.
14. Bevar træerne og de grønne flader. Fjern veje og brosten!
15. Umisteligt er historien og flere af de andre store bygninger. P-pladsen på Gammeltorv.
17. Historien – arkitekturen i samtlige bygninger.
  - Bispegården
  - Domkirken
  - Skovgaard's Museum
  - Sognegården
  - Gl.Landsret
  - Gl.Byrådssals bygning.

Signaliserer sammenhæng ved ensartet brolægning / asfaltering væk fra området.

Det grønne er en vigtig del af at skabe ro og store træer (eg m.fl.) viser her er en del af historien. Der skal ryddes op i beplantningen således at træerne signalerer en helhed. Fjern bøjehække så der fornemmes en helhed.

Lindealleen virke for kompakt, vi ser ikke den smukke stengærde. Beplantning foran Skovgaard Museum og alle'en skal harmonere.

18. Den historiske sjæl. Umisteligt er stendiger - træer osv., se uddybning under "Andre bemærkninger".
Ændre på: Måske Stænderpladsen. Skal være et byrum, som inviterer til ophold.

19. Min tilgang til området

Det er Viborgs sjæl, autenticitet og dna der i vidtgående omfang skal tage hensyn. (Jf. Michael Bøss: "Det demente samfund". Et samfund uden erindring falder fra hinanden).

Der er i forvejen ikke meget tilbage af Viborgs gamle bydel, selvom den ikke er så gammel endda, er den dog bevarelsesværdi.

Viborg Domkirke er på alle sider, bortset fra Gammel Torv flankeret af grønne pletter, med græs og enkelte træer og buske og et dige, der i sin betydning og skønhed indbefatter følelser og minder, der berører alle, der kender en smule til byens historie.

De grønne pletter ved Domkirken og Stænder pladsen benyttes ofte af turister og ikke mindst af beboere (børnene) som et fristed til leg og andre aktiviteter. Bevare og udvikle det grønne miljø, hvor alle stille og rolig kan nyde et helt unikt og smukt område, der skal osere af hygge, et glad og sjovt sted at besøge. Området har en vital, betydningsfuld og bevaringsværdig kulturarv, der berører os alle.

Området skal krydderes med internationalt kunst på et højt anerkendt niveau.

Ved at fjerne alt det grønne, planere og plastre hele området til med granit berøves områdets miljø, skønhed, intimitet og umiddelbar forbindelse til sanserne, som er grundlag for en god oplevelse.

For beskedne midler kan området opgraderes til et sammenhængende, indbydende, livgivende byrum, et rart fristed til aktivitet, refleksion, leg og glæde for både børn og voksne. (Jf. aktiviteter på det nye Moesgård museums græsbelagte tag en sommerdag).

En opgradering af Viborg by vil kunne opnås ved at plante mange flere træer og planter i byrummet - gøre Viborg grøn - og skabe mere intimitet i gaderne med flere hyggekrege og legemuligheder for lege/hyggeelskende børn og voksne. Det grønne skal tilbage til midtbyen. Gågader, pladser og torve skal gøre grønne og være mødesteder for alle aldersklasser.

Det er vigtigt, at en investering i området tilfører en høj værditilvækst i Viborg, og gør en forskel (ikke kopierer andre byer) så byen kan markere sig noget unikt, og tiltrække gæster fra nær og fjern.

Tidligere Rådhus "Sansernes Hus"

"Sansernes Hus" skal indrettes med aktiviteter, som er tilgængelige for alle og ikke "optages" af få initiativer, institutioner eller grupper.

Jeg vil gerne præsentere idéen på et senere møde.

20. Det rummer vores historie og kultur. Æstetisk meget høj værdi. Samtidig en smuk oase midt i byen. Måske en mere ensartet belægning der gør det til en helhed.

Hvor skal besøgscentret ligge – I nyt eller eksisterende byggeri? Og hvorfor?

1. Læser dette som en erstatning for Turistkontoret (som ligger dårligt nu. Ligegyldigt hvor det ligger bare det er synligt for turister og andre, så Viborg kan fastholdes som en god turistby.
2. Gammelt, hvis man kan formå at bevare det originale og smukke ved bygningerne.
4. På VUC's nuværende P-plads. Der bygges P-kælder med indkørsel fra Sc. Ibsgade (Villadsstræde).
5. Det skal ligge i eksisterende bygninger.

6. I eksisterende bygning, de er her – og er så flotte.
7. Det ville være fint med et nyt, smukt besøgscenter – altså nybyggeri. Viborg må ikke blive en museumsby (?)
9. Besøgscentret i eksisterende bygning, gammelt rådhus.
10. Eksisterende. Alt andet vil forstyrre harmonien.
11. Nyt byggeri – EDB fordele.
12. Det gamle rådhus.
14. I en eksisterende bygning – f.x. det gamle rådhus på Stænderpladsen.
15. Hvad med "det røde rådhus".
16. har besøgt et - det var i vore campingdage, det ligger i Østerssund, Sverige uden for byen, så man kunne køre ind og orientere sig, inden man skulle lede efter faciliteterne med campingvogn på slæb.
17. I buerne ved Gl. Byrådssal. Det er en meget smuk bygning. Centralt hvis bliver bygget et P kælder 2 etage ned + evt. 2 etage over. Evt. cafeteria i stueetagen plads til 60 pers. (bus). At stå ved så smuk en gammel bygning som den gamle byrådssal er vil alle føle sig velkomment til Viborg.
18. Besøgscentret eller turistinformation skal være synlig for gæsterne i Viborg Domkirke. Sognegårdens café vil være et oplagt lokale hertil.
20. I det gamle rådhus. Jeg forestiller mig rådhuset som multikulturhus – udstillinger, musik, besøgscenter m.m.

Andre bemærkninger

1. Fuld belysning på Domkirken om aftenen. Mere information om pilgrimshuset samt Domkirkens aktiviteter i øvrigt.
2. Bevar de grønne områder og gamle bygninger! Nej tak til beton og store åbne arealer. Ja tak til hygge.
9. Evt. højbede på Domkirkepladsen. Og hyggelige cafeborde.
10. Pas på. Roen i området unik.
13. Gode adgangsforhold for ældre og handicappede. Parkering tæt på. Gode toiletforhold. Bevare det grønne, spar på flader af sten.
14. Ryd arresten og lav en fast Olsen-Banden-udstilling i lokalerne med adgang via Sukkenes Bro.
15. Pas godt på vores historiske bydel. Ikke for meget asfalt men meget grønt.
16. Viborg ligger på højt, og P pladser er mangelvare. De handlende får ikke megen handel, hvis varerne skal slæbes ret langt. Og man er ikke interesseret i at betale for at foretage et nødvendigt indkøb, så handler man i omegnen med gode P pladser.
18. Der er brug for et helt anderledes og borgerinvolverende forløb omkring Domkirke kvarteret.

Der er lavet et skitseforslag, som alligevel ikke er brugbart. Det er dog blevet brugt som præsentation og til borgermøde om Domkirke kvarteret.

Det sidste borgermøde gav slet ikke mulighed for indflydelse. De involverede institutioner, kirken og kommunen præsenterede deres oplæg, så kunne vi drøfte det ved bordene og sætte gule labels på med vores synspunkter.

Disse blev fotograferet og lagt på hjemmesiden, og det var umuligt at læse. Efter forespørgsel til byrådsmedlemmerne blev synspunkter på de gule labels skrevet ren og fyldte over 5 sider, men ved sagens politiske præsentation var der knap 2 sider.

Så blev der indbudt til café møder, men de første var ikke annonceret i Viborg Nyt.

Hvor mange har egentlig deltaget i café møderne?

Nu er der igangsat et arbejde med at finde ud af, hvor må der graves og ændres, hvordan er sol, lys og blæst m.v.

Det blev på café mødet oplyst, at der så efterfølgende vil blive indkaldt til et nyt borgermøde. På dette skal der åbnes op for, at borgerne kan deltage i det videre arbejde, så der skabes en reel dialog om, hvad der skal ske af ændringer.

Når borgerne er enige og har opstillet disse ting, og gerne i samarbejde med antropologer, som har viden om, hvordan skabes der byrum som skaber liv.

Skab også gerne en helhed med resten af Viborg By, altså gågaderne, Nytorv, som er renoveret og hele området ned til Sorte Brødre Kirke, som i den grad trænger.

Bevar alle de gamle stendiger, lad Gammeltorvs belægning ligge. Det er fuldstændig ressource spil at tage stenene op og planslibe dem, lav i stedet for "stier", hvor stenene er planslebet, så kørestole m.v. kan bruge disse.

Bevar de grønne arealer omkring Viborg Domkirke og bevar alleen.

Asfaltvejen rundt om Viborg Domkirke kan ændres til stenbelægning.

Behold de store flotte træer i området.

Bevar stendiget foran Vestre Landsret og trappen, dette signalerer, at det er en pompøs bygning, og der kan nemt etableres handicapadgang ved indkørslen. Bevar roserne og lavendel foran Vestre Landsret, det er det flotteste sommermotiv.

Bevar den historiske sjæl i Domkirke kvarteret, hvis først den fjernes kan den aldrig skabes igen.

Stænderpladsen kan måske ændres, alt efter hvad graveundersøgelserne viser.

Området omkring Ribe Domkirke så skrækkeligt ud, nu er det blevet omdannet, men området virker koldt, og den historiske sjæl mangler.

19. Notat ved udvikling af den gamle bydel

Det er glædeligt, at man nu har opgivet det tidligere projekt, og vil undersøge nye muligheder. Jeg har forstået, at der er igangsat undersøger bl.a. for at afdække de arkæologiske- og trafikale forhold med henblik på, at få et overblik over grundlaget for hvad området kan rumme og bære.

Overordnet mener jeg, at med resultatet af de nævnte undersøgelser, skal der i samarbejde med relevante personer, og ikke mindst borgere, (medindflydelse) udarbejdes et kommissorium, som danne grundlaget for en arkitektkonkurrence.

Som nævnt på mødet mener jeg, at Latinerkvarterets kulturarv og historiske bygninger skal sammen-tænkes med Domkirkeområdet og Sct. Mogens Gade, som en helhedsplan. Det smukke kvarter rummer unikke og helt basale bidrag til forståelsen af Viborgs rige kulturarv.

Viborg er så heldig at have bevaret Sortebrødre Klosterkirke, Viborgs ældste kirke, en af Danmarks allerældste teglstenskirker, der bortset fra tårnet, står stort set uforandret siden opførelsen omkring 1250.

Foruden den interessante arkitektur rummer kirken fortællingen om munkevæsenernes ankomst til Danmark og deres store betydning, den store brand 1526 og klenodiet,

I samme område ligger Viborgs ældste verdslige bygning, Domprovstegården, hvis historie bl. a. indeholder en fængslende beretning om frihedsberøvede kvinders vilkår. Ved Domprovstegården ligger helligkilden Apollonia, som en tid var med til at sikre Sortebrødrene indtægter.

Mageløs 1, angiveligt et af byens ældste huse (første halvdel af 1700 tallet). Boligen har tidligere i en periode tjent som byhus for herremanden på Tjele.

Den østlige del af Sct. Mathias Gade, der er en naturlig forlængelse af domkirkeområdet foreslås en miljøvenlig belægning i gadens fulde bredde og indrettes til "sivegade" med præference for gående og cyklende med en max hastighed på 20 km/ t. for kørende trafik. Sct. Leones Gade og resten af Sortebrødrene Kirkestræde erstattes asfalt med brostensbelægning og ringen er sluttet.

20. Byen er borgernes. Jeg har en stor bekymring for at smarte entreprenører får lov også at maltraktere det område. Jeg ser allerede Latinerhaven som mistet og givet til et værtshus, selv om haven er vores.

Bemærkere:

Nr.	Navn
1	Ruth Isager Jensen-Smidt
2	Louise
3	-
4	Elisabet Reimann
5	Magda Nielsen
6	Hanne Lona grøn
7	J.M.K.
8	Maggie Bisgaard
9	Tove Bonde
10	Flemming Wittrock
11	-
12	13.Skæst(?)
13	-
14	Jim Rasmussen
15	Mona Christensen
16	Alice Hammerum
17	Kis Østergaard
18	Britta Leth
19	Ole Capion
20	Susanne Nors